

eZine of Modern Texts in Translation

March 2018

Romulus Bucur

translated into English by
MTTLC graduate

Adrian Bucur

© MTTLC <http://revista.mttlc.ro/>

eZine
of Modern Texts
in Translation

Director
Lidia Vianu

ISSN 1842-9149

Issue 185
March 2018

Issue Editor
Cristina Drăgoi

© MTTLC
© The University of Bucharest

Poems by **Romulus Bucur**

translated into English by
MTTLC graduate
Adrian Bucur

Reviser:
Ana Vartolomei

IT Expertise:
Cristian Vîjea
Simona Sămulescu

March 2018

Translation Café started in the year 2007, as the magazine of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text (MTTLC), at the University of Bucharest.

The eZINE consists of translations by graduate students of MTTLC, as a prolongation of their activity in class. They are meant to give the graduates a taste of their future profession, and also to increase their sense of responsibility for a translation they sign under their own name.

The texts are translated from or into English, and belong to all literary genres – fiction, poetry, literary criticism, as well as the drama, the essay. The focus is on Modern Literature, broadly meaning the 20th and the 21st centuries: Romanian, British, and American among others.

<http://www.masterat.mttlc.ro/>
<http://revista.mttlc.ro/>
<http://www.editura.mttlc.ro/>

For comments or suggestions, please contact the publisher lidia.vianu@g.unibuc.ro

March 2018

Poems by

Romulus Bucur

Translated into English by
MTTLC graduate

Adrian Bucur

March 2018

Cuprins

Table of contents

<i>Eu frunză de oțel</i>	7	<i>I leaf of steel</i>	7
<i>Vineri 11, 11 a.m.</i>	8	<i>Friday 11, 11 a.m.</i>	8
<i>Venerabil autor văzut de el însuși, la tinerețe</i>	10	<i>Venerable author as seen by himself, in his youth</i>	10
<i>De dragoste</i>	11	<i>Of love</i>	11
<i>Întîmplare cu poetul încă student</i>	12	<i>Episode with the poet still a student</i>	12
<i>Ea</i>	13	<i>She</i>	13
<i>Fortăreața Bastiani</i>	14	<i>The Bastiani fortress</i>	14
<i>* * *</i>	16	<i>* * *</i>	16
<i>Pierderi</i>	17	<i>Loses</i>	17
<i>1,52</i>	19	<i>1,52</i>	19
<i>Plimbarea de seară</i>	20	<i>The evening walk</i>	20
<i>Poem despre măr</i>	22	<i>Poem about an apple</i>	22
<i>Copil găsit</i>	23	<i>Foundling</i>	23
<i>Să vezi</i>	25	<i>Seeing</i>	25
<i>Omul cu chitara</i>	27	<i>The man with the guitar</i>	27
<i>Ulise</i>	29	<i>Ulysses</i>	29
<i>Haiku-uri</i>	30	<i>Haiku</i>	30
<i>Curajul să</i>	32	<i>The courage to</i>	32
<i>Episod</i>	33	<i>Episode</i>	33

Translation
Café

March 2018

<i>Sentiment pe o melodie, să zicem de...</i>	35	<i>Feeling built upon a song, say by...</i>	35
<i>Hic & Nunc, Inc.</i>	37	<i>Hic & Nunc, Inc.</i>	37
<i>Glasul iubitei ca o petală cu gheare</i>	38	<i>The voice of my beloved like a petal with claws</i>	38
<i>Fermecătorii inocenți</i>	39	<i>The innocent charmers</i>	39
<i>Comin' home</i>	40	<i>Comin' home</i>	40
<i>Artă poetică</i>	42	<i>Poetic art</i>	42
<i>Chanson de printemps</i>	43	<i>Chanson de printemps</i>	43
<i>Examenul</i>	44	<i>The exam</i>	44
<i>Bunicul</i>	46	<i>Grandpa</i>	46
<i>Katharsis</i>	48	<i>Katharsis</i>	48
<i>Ennui carele spleen se cheamă</i>	50	<i>Ennui that is called spleen</i>	50
<i>Poemul frunză de smochin</i>	52	<i>The fig leaf poem</i>	52
<i>* * *</i>	54	<i>* * *</i>	54
<i>Dragoste & bravură</i>	55	<i>Love & bravery</i>	55
<i>Un buzunar de castane</i>	57	<i>A pocketful of chestnuts</i>	57
<i>Clătite cu gem de mure</i>	58	<i>Blackberry jam pancakes</i>	58
<i>Chipuri de flacără, caier de praf</i>	59	<i>Faces of flame, distaff of dust</i>	59
<i>Dragoste & bravură, II</i>	61	<i>Love & bravery, II</i>	61
<i>Nel mezzo del camin...</i>	64	<i>Nel mezzo del camin...</i>	64
<i>* * *</i>	65	<i>* * *</i>	65
<i>Spărgeam lemne</i>	66	<i>I was chopping woods</i>	66

Ușor de zis destin	67	Easy to call it fate	67
Interviu cu Romulus Bucur	68	Interview with Romulus Bucur	68

Eu frunză de oțel

cineva țipa sînt mai bun decît voi scriu
și poezii
oglinzile erau fugărite prin curte
și caii se înșurubau în ploaie
(frère jaques, frère jaques
dormez-vous?)
cineva într-o zi era frînt
pe genunchii nepăsători
ai destinului
iar eu poate fără să înțeleg prea bine
treceam descheiat la gît în cămașă

I leaf of steel

someone was screaming I'm better than you I write
poems too
the mirrors were chased through the yard
and the horses were screwing in the rain
(frère jaques, frère jaques
dormez-vous?)
someone was exhausted one day
on the impassible knees
of destiny
and perhaps without comprehending too well I
was passing by with my shirt open-necked

Vineri 11, 11 a.m.

inutil să vă bateți capul
e vorba de ziua și ora
nașterii mele

(femeile începînd
să discute despre
cum a fost cînd
au născut sentimentul
tău de stinghereală
încercarea stîngace
de a participa
măcar psihic)

sîngele-mi era un lift
oprit între etaje
în așteptarea mecanicului
aflam că fusese vorba
ca mama să renunțe la sarcină
la mine adică

(toamna creștea din vară
ca un sîmbure în mijlocul

Friday 11, 11 a.m.

useless to rack your brains
it's about the day and hour
of my birth

(women starting
to talk about
how it felt when
they gave birth your feeling
of discomfort
the awkward attempt
to participate
at least mentally)

my blood was an elevator
stuck between floors
waiting for the mechanic
I was finding out
it had been decided that mother would abort the pregnancy
me that is

(fall was growing out of summer
like a kernel in the middle

piersicii îți căutai
imaginea adolescenței
pe străzi și în gări
între cărți și muzică pop
elanuri generoase și teama
de a nu fi ridicol
cu revolte gratuite sau nu
mască pe care s-o abandonezi
în drum)

m-am născut vînăt
amărît ca un pisoi
a trebuit să mi se dea
palme să țip să se vadă
că sînt viu

of the peach you were searching
for the image of your teen-age years
on streets and in train stations
between books and pop music
generous impulses and the fear
of being ridiculous
with gratuitous or not upheavals
mask that you'd abandon
on the way)

I was born blue
sick like a kitten
they had to slap me
so I could scream so they could see
that I was alive

Venerabil autor văzut de el însuși, la tinerețe

eu eram mezinul stângaci
dormeam în galeria
cu armurile familiei
decapitam greieri
cu lama
așteptam să se întâmple ceva

un hai la culcare
venit în vârful degetelor
închidea pământul
ca pe o carte

Venerable author as seen by himself, in his youth

I was the clumsy youngest son
I would sleep in the gallery
with the family armor
I would decapitate crickets
with a razor
waiting for something to happen

a go to bed
coming on the tips of its toes
shutting the ground
like a book

De dragoste

primăvara odată cu topirea ghețurilor
la fel de năvalnică
trebuia să vină marea mea dragoste

îi puteam spune simplu oana
sau oricum
altfel

îi clădeam un castel în care
săbii goale strălucind în soare
să cînte virtuțile iubitoarei mele
de literatură doamne

îi zămisleam centauri cîntăreți
sub frunte
făptura-i de flacăra s-o cucerească iară
ca pe-o femeie adevărată

Of love

in spring along with the thawing of ice
just as gushing
my great love was to arrive

I could simply call her oana
or whatever
else

I was building her a castle where
unsheathed swords glowing in the sun
would sing the virtues of my
literature-loving lady

I was fashioning singing centaurs
beneath her brow
so that her body of flame would be won again
as a real woman

Întîmplare cu poetul încă student

„Nu vii la o bere?” – un fost
coleg de liceu
a dat și el la facultate
și-a făcut armata
lucrează are nevastă copil
“Lasă fac eu cînte” –
superioritatea lui subînțeleasă
care mă face
să mă simt din nou
ca atunci cînd eram puști
și nu aveam întotdeauna
cinci lei de cinematograf
sau de o înghețată

lucrurile de care n-avut curajul
să mă despart brutal
singurătatea mea asfaltată
pe care mirosul de cauciuc ars
rulează cu viteza maximă admisă

Episode with the poet still a student

“Won’t you join us for a beer?” – a former
high school colleague
applied for college as well
he did his time in the army
he works he has a wife a child
“It’s on me” –
his implicit superiority
that makes me
feel like I did
when I was a kid
and didn’t always have
five lei to see a movie
or to buy an ice cream

the things that I didn’t have the guts
to brutally part with
my tarred loneliness
upon which the smell of burnt rubber
runs at the maximum permitted speed

Ea

broscuță dotată cu sens
zîmbetul meu
de copil
dezamăgit

(restul e ca
un cântec îndrăgit
în adolescență)

– și vocea
răgușită
de cît se tîrîse
prin hățișul
de cabluri telefonice:

„Est-ce que
vous êtes
la fille
du peintre cubiste?”

She

tiny frog endowed with meaning
my smile
of a disappointed
child

(the rest is like
a song cherished
in adolescence)

- and my voice
hoarse
from so much crawling
through the thicket
of phone wires:

“Est-ce que
vous êtes
la fille
du peintre cubiste?”

Fortăreața Bastiani

vine toamna –
alt nume pentru atunci
cînd după o petrecere
trebuie să mai și speli vasele

înarmat cu prestața
pe care ți-o dau
costumul și cravata
(ca să nu mai vorbim de catalog)
povestești copiilor
despre un măr putrezit
acoperit de coaja lucitoare
a cuvîntului „măr”
– eventual înflorit –

(praful de cretă pătruns în pielea
mîinii drepte)

măcinat de paseismul

The Bastiani fortress

fall is coming –
another name for when
you’ve also got to do the dishes
after a party

armed with the commanding appearance
that a suit and tie
give you
(not to mention the class book)
you tell the children
about a rotten apple
covered by the shiny peel
of the word ‘apple’
– perhaps in blossom –

(the chalk dust seeped into the skin
of your right hand)

torn by the passéism

care îți zice incontestabil
la vârsta lor nu numai eu
dar toată generația mea
era mai isteță
mai puțin indiferentă la carte
decît copiii aceștia

un brad de frig îți crește-n trup

that indisputably tells you
when I was their age not only I
but my whole generation
was smarter
less indifferent to learning
than these children

a fir tree of cold sprouts in your body

* * *

un *o* rostogolindu-se
ca un șoricel prin iarbă
se scutură de rouă
clipește din ochișori
,ce mai e nou?
,nimic, tănase, nimic'

* * *

an *o* rolling down
like a little mouse in the grass
it shakes off the dew
opens and closes its tiny eyes
'how's it going?'
'same old, tănase, same old'

Translation
Café

March 2018

Pierderi

să pierzi totul e să rămîi o țandără de os
dar îți mai rămîne întotdeauna ceva de pierdut
(ba da ba da argumentat cu bătaî din picior
și bîzîieli de copil alintat)
bucuria pe care ar trebui s-o simți
cînd trenul mai are cinci minute
pînă să intre în orașul
în care te-ai născut ai crescut
și revii
după terminarea studiilor
rufele atîrnînd în balcoane
chipul ei desprinzîndu-se
din țesătura covorului
ninsoarea plăpîndă de oraș
catedrala pe care
n-ai vizitat-o niciodată
poate ca să-ți mai rămîină ceva
cînd vei reveni ca turist

Losses

to lose everything is to be but a shard of bone
but there will always be something left to lose
(*but it is but it is* argued with foot stomps
and the whining of a spoiled kid)
the joy that you should feel
when the train is five minutes away
from the town
you were born in you grew up in
and you're returning
after finishing your studies
clothes hanging on the balconies
her face coming off
of the carpet's fabric
the feeble city snow
the cathedral
you never visited
maybe so you might have something left
for when you return as a tourist

să fii o pată de culoare
pe un tablou neterminat

to be a spot of color
on an unfinished painting

Translation
Café

March 2018

1,52

metri
are ea
+1 șoricel
de catifea
cu codița înmuiată
în sulfamidă
pentru rănilor
prietenilor
dar asta nu contea
ză prea
mult important e că
există und(E)v(A)

1.52

meters tall
is she
+1 little
velvet mouse
with his tiny tail dripped
in sulphamide
for the wounds
of friends
but this doesn't re
ally matter
what matters is that
(S)omew(H)er(E) exists

Translation
Café

March 2018

Plimbarea de seară

„acasă acasă” se scutură în pahar
cu bucurie amară
rumegușul cuvintelor
(avea oximoroni vor spune
vecinele el știa săracu’
da’ n-a vrut să spuie
la nimeni)

o țigară încă fumegînd
pe caldarîm
chipul meu răsfrînt
de vitrine îmi trec
în revistă prietenii
ca un comandant trupele
rămase fidele sigur
ei și-au făcut

datoria față de societate muncesc
au făcut
copii, au scris cărți

The evening walk

“home home” is whisked in the glass
with bitter joy
the sawdust of words
(he had oxymorons
the neighbors will say he knew poor soul
but didn’t wanna tell
anyone)

a cigarette still smoldering
on the pavement
my face reflected
in shop windows I take
stock of my friends
like a commander of his men
certainly still loyal
they did

their duty for society they work
they had
kids, they wrote books

o mașină abandonată
cu ușile deschise uite
începe să intre zăpada
înăuntru
dar asta era mai demult
gazda tocmai începuse să
măture gunoiul sub dulap
repede pînă nu vin
musafirii

an abandoned car
with its doors open look
snow's starting to get
in
but that was long ago
the host had just started to
sweep the trash under the wardrobe
quickly before
the arrival of the guests

Poem despre măr

lumea s-a concentrat
într-un măr:
îl miros mi-l lipesc
de obraz mi-l apropii
de gură ca și cum aș vrea
să-l sărut
explorez mai departe
analogiile dintre el
și o femeie amînînd
mereu clipa
cînd să-mi împlînt dinții
în el luptînd cu somnul
care-mi crește
ca niște vrejuri în membre
și pînă la urmă
cu un gest hotărît
întrerup filozofarea
mușcînd și
instituind o nouă
analogie

Poem about an apple

the world has been concentrated
into an apple:
I smell it I stick it
to my cheek I bring it
to my mouth as if I wanted
to kiss it
I keep exploring
the analogies between it
and a woman always
postponing the moment
when I will sink my teeth
into it fighting the sleep
that spreads
like vines in my limbs
and eventually
with a decisive gesture
I break off the philosophizing
biting and
creating a new
analogy

Translation
Café

March 2018

Copil găsit

Duminică.
Familia așezată
în jurul mesei.
„Cînd eram eu de vîrsta ta...”
(Glasurile celorlalți
ajung la tine
ca bolboroseala
cuiva ce se îneacă
în băutura rămasă
pe fundul unei uriașe sticle)

„Șansa ta – un prieten
ca un autobuz dispărînd
după colț
e că mai crezi
în cuvintele
care ne însoțeau
adolescența:
dragoste, prietenie, cinste”

Foundling

Sunday.
Family sitting
around the table.
“When I was your age...”
(The voices of the others
reach you
like the sputtering
of someone who’s drowning
in the alcoholic dregs
at the bottom of a huge bottle)

“Your good fortune – a friend
like a bus vanishing
round the corner
is that you still believe
in the words
that accompanied
our adolescence:
love, friendship, honor”

Sună toamna și-ți lasă
la ușă un copil găsit.

Fall calls and leaves
a foundling at your door.

Să vezi

să vezi în măturatul zilnic
al frunzelor căzute în fața casei
un simbol al luptei cu natura
să percepi trecerea timpului
prin aceea că iar
ți se face foame iar
se murdăresc rufe
și trebuie spălate
să-ți imaginezi moartea drept ceva
care te face să nu vezi
următorul episod
al unui serial

tragi un șut cotarlei
care are ghinionul
să-ți iasă înainte
pe stradă te rușinezi
auzind-o cum chelălăie
și imediat faci legătura

Seeing

seeing in the daily sweeping
of leaves that have fallen outside the house
a symbol of the fight against nature
perceiving the passage of time
in the fact that again
you grow hungry again
clothes get dirty
and need washing
imagining death as something
that prevents you from seeing
the next episode
of a serial

kicking the mutt
that has the bad luck
to cross your path
on the street you feel ashamed
hearing it yelp
and you immediately connect

dintre gestul tău
și valul de violență
revărsat asupra lumii
o, minunată, minunată lume
o, aerian spirit al lui ariel

știința ta – câteva semne neînțelese
desenate de o mână șovăiel.....

your gesture
to the wave of violence
flooding the world
oh, wonderful, wonderful world
oh, aerial spirit of ariel

your science – a couple of obscure signs
drawn by a faltering ha.....

Omul cu chitara

nu vei isteriza mulțimile
cu ea
și nici măcar albastră
nu e

(plaja pustie
cinematograful pustiu
cu coji de semințe pe jos
urletul pustiu
în care stai și cânți
cu jale cumplită
viața lumii
scrisă pe foi jupuite
de pe inimi vii
cânti despre o femeie
mușcînd dintr-un măr
la o fereastră
despre micile vitejii duminicale
ale bunilor tați de familie
despre tine

The man with the guitar

it will not send the crowds
into a frenzy
and it's not even
blue

(the bleak beach
the bleak cinema
with seed husks on the floor
the bleak howl
you stand in and sing
with terrible woefulness
the world's life
written on sheets skinned
from beating hearts
you sing of a woman
biting into an apple
by a window
of the little sunday braveries
of decent family men
of you

“blazat
circa
fanatic”

pierzîndu-se ca nişte urme
de sălbăticiune
în câmpie

văzut de sus văzut de departe
omul părea că n-are moarte
văzut de departe văzut de sus
omul părea că e în plus

în mica lume de plastilină
cînd ironia era regină)

‘jaded
fanatical
slacker’

losing yourself like tracks
of a wild animal
in the meadow

seen from above seen from afar
man seemed immortal
seen from afar seen from above
man seemed out of place

in the little world of plasticine
when irony was queen)

Ulise

Prin noianul de lume al gării
a apărut un bărbat cu înfățișare ciudată
cerînd un bilet
spre Ithaca

M-am uitat la îmbrăcămintea lui sărăcăcioasă
la fața lui brăzdată
la tremurul ușor al mâinilor

Și am încercat să nu mă gîndesc la nimic
decît la fericirea simplă
a acestui om
ce se întorcea acasă

Ulysses

Out of the train station's ocean of people
a strange-looking man appeared
asking for a ticket
to Ithaca

I looked at his shabby clothes
at his lined face
at the slight quiver of the hands

And I tried to think of nothing
but the simple joy
of this man
who was returning home

Haiku-uri

* * *

lupi pe zăpadă
și clopote
în depărtare

* * *

noapte și flăcările
ca un tigru
la pîndă

* * *

un șoricel muiat
de ploaie
toamna

* * *

sabia unei frunze
despicînd
aerul

* * *

Haiku

* * *

wolves on the snow
and bells
far away

* * *

night and the flames
like a tiger
stalking

* * *

a tiny mouse soaked
by rain
in fall

* * *

a blade of grass
slicing
the air

* * *

Translation
Café

March 2018

ariciul vegetal
al unei castane
în palma mea

the vegetal hedgehog
of a chestnut
in the palm of my hand

Curajul să

ar trebui să ai curajul să-ți amintești
acea ultimă cafea băută împreună
ploaia care v-a surprins îmbrățișați
după un film siropos plecarea ei
scrisorile netrimise din armată
în care o numeai zeiță și tîrfă
poeziile în care dorul de casă
era îmbrăcat în cămașa strîmtă a ironiei
ar trebui să ai curajul să deschizi
ferestrele castelului de cărți
în care te-ai ascuns și să privești
spre țara pustie numită viața ta
să pleci dintre zidurile acestui oraș
și ale următorului
și ale următorului
istovit și flămînd în al nu știu cîtelea oraș
să te așezi pe o bancă
între un bețiv adormit
și un copil ce se joacă

The courage to

you should have the courage to remember
that last coffee you had together
the rain that caught you embracing
after a bathetic movie her departure
the unsent army letters
where you called her goddess and whore
the poems where homesickness
wore the tight shirt of irony
you should have the courage to open
the windows of the castle of cards
where you hid and look
toward the deserted country called your life
to leave the walls of this town
and the next one
and the next one
exhausted and famished in yet another town
to sit on a bench
between a sleeping drunk
and a child who's playing

Episod

1.
ce-ți inchipui că poți salva
din acest naufragiu
în apele cristaline ale poemului
decît imaginea unei iepe
cu scaieți în coamă
2.
pe peronul gării
între mucuri de țigări
copii și soldați
de mînă cu fete
cunoscute cu o oră înainte
nu e acasă ți se spune
a plecat la mare
și un casetofon repetînd idiot
silvia's mother said

Episode

1.
what do you think you can salvage
out of this shipwreck
in the crystalline waters of the poem
other than the image of a mare
with thistles in her mane
2.
on the railway platform
among butts of cigarettes
children and soldiers
holding the hands of girls
they met an hour before
she's not home they tell you
she's off to the seaside
and a cassette recorder dumbly repeating
sylvia's mother said

3.
cîteva fotografii în care
apari într-o postură convenabilă
și din acest suflet
cu un ban în gură mai poți salva
doar o continuă și mereu
mai îndepărtată
plecare

3.
a couple of photographs that
show you in a convenient position
and from this soul
with a penny in your mouth you can only save
a continuous and ever
more faraway
departure

Sentiment pe o melodie, să zicem de...

...că totul se petrece
în virtutea unei cauzalități
care îmi scapă: sinuciderea
balenelor, muzica aceasta
care îmi leagă mâinile la spate
cu proprii nervi,
cîte o scrisoare
cu aripi obosite
prăbușindu-se
în golul de clipe
dintre noi,
masca ta de adolescență,
i (U) b (IT-O),
micile victorii
crusta de cuvinte
pe care o zgîrii
de pe față
și curge sînge...

Feeling built upon a song, say by...

...that it all happens
by virtue of a causality
that eludes me: the suicide
of whales, this music
that ties my hand behind my back
with my own nerves,
some letter
with tired wings
crashing down
into the void of moments
between us,
your teen age mask,
b (E) lo (VE-D),
the little victories
the crust of words
that you scratch
off your face
and the blood pours...

se face întuneric ca și cum
deodată lumea s-ar ascunde
sub burta unui uriaș iepure.

it's getting dark as if
suddenly the world were hiding
under the belly of a giant rabbit

Translation
Café

March 2018

Hic & Nunc, Inc.

o melodie
de-a lui leonard cohen
ale cărei cuvinte
încerc zadarnic
să mi le amintesc –

poate că depărtarea aceasta
artificială
e insuficientă
pentru durerea
care ar trebui
să te bîntuie
nu prea arăți
ca un bărbat tînăr
lovit în ce are el mai scump
orgoliul de a apărea tînăr
frumos și nu singur
pentru Dumnezeu nu singur

Hic & Nunc, Inc.

a song
by leonard cohen
whose words
in vain I try
to remember –

perhaps this artificial
separation
is not enough
for the pain
that should
haunt you
you don't quite look
like a young man
bereft of what he holds dearest
the pride of seeming young
beautiful and not alone
for god's sake not alone

Glasul iubitei ca o petală cu gheare

clădiri și străzi
ale unui oraș
văzut întâia oară
boarfe murdare
îngrămădite în grabă
în fundul unei geți de voiaj
tipul în negru cu care
joc o partidă de șah
dinainte pierdută

The voice of my beloved like a petal with claws

buildings and streets
of a city
seen for the first time
dirty tatters
hastily heaped
in the bottom of a traveling bag
the guy in black with whom
I'm playing a match of chess
that was lost beforehand

Fermecătorii inocenți

important e faptul că ne spunem
sandu nino mircea madi traian florin
încălzindu-ne degetele
în jurul ceștii cu ceai
important e că trăim mult-puțin
importantă e parabola
tînărului meșter
turnător de clopote
secretul meseriei sale
cumătra grasă cu o mînă-n șold
și mătura în cealaltă
„care știm noi ce le urlă
dumnealor prin cap”
prăbușirea cu mașina
în mare într-un concurs
cine-are-nervii-mai-tari

The innocent charmers

what matters is that we call one another
sandu nino mircea madi traian florin
warming our fingers
around the tea cup
what matters is that we live a lot-a little
what matters is the parable
of the young master
bell caster
the secret of his craft
the fat lady standing with a hand on her hip
and holding a broomstick in the other
“that we know what goes
through their minds”
crashing the car
into the sea in a contest of
who-has-the-most-guts

Comin' home

șuieratul locomotivei
ca un chiot de triumf
al șoriceilor
ce au ros
încă unul din firele
ce ne leagă

o pădădie ținută în mână
în bătaia ploii trebuie
să repeți de zeci și zeci
de ori „știi?
îți aud inima” și
„sînt prea grea
lasă-mă jos” spus nu
cu foarte multă
convingere
în timp ce alergai
cu ea în brațe
pe aleile parcului

Comin' home

the whistle of the engine
like a shriek of triumph
of the tiny mice
that had nibbled
on yet another of the threads
that bind us

a dandelion held in hand
in the rain must you
say it over and over again
“you know?
I can hear your heart” and
“I’m too heavy
put me down” said with not
much
conviction
while running
holding her in your arms
on the alleyways of the park

s-o sun să-mi amintesc
vocea ei degetele
ezită pe discul telefonului
altădată cifrele se ajungeau
din urmă între ele
șuieratul ăsta
al dracului ce seamănă
cu țîrîitul deșteptătorului
ce mă va trezi
de acum înainte

I call her to remember
her voice my fingers
hesitate on the telephone's dial
once the numbers caught up
with themselves
this whistling
sounds so damn much
like the buzzing of the alarm
that will wake me up
from now on

Artă poetică

Pământ ars de soare,
cu iarbă puțină și aspră,
cîțiva copaci,
imaginea unei fete
(asistenta simțea gust de piersică
pe limbă) –

iată ce se vedea
în ochii tînărului

Și gura șoptind: „Am învins!”

Poetic art

Scorched earth,
with grass scarce and rough,
several trees,
the image of a girl
(the nurse felt a taste of peach
on her tongue) –

here's what you could see
in the eyes of the young man

And the mouth whispering: "I've won!"

Chanson de printemps

vine primăvara au început
să moară cîinii
și se topește zăpada
și toată lumea respiră
un sentiment de plăcută
superioritate
ca atunci cînd îți jertfești
ultimii bani pentru
un prieten
ultimul prieten pentru
niște bani
„Întristătoare privesc gările!”
(moartea bătrînul mecanic
face semn de pe locomotivă)
„Apoi nu văd ce pretenții
am mai putea avea
sunînd din trîmbița
judecății de apoi!”

Chanson de printemps

spring's coming the dogs
have started dying
and the snow's melting
and everyone is breathing
a feeling of pleasant
superiority
like when you sacrifice
your last money for
a friend
your last friend for
some money
“A saddening sight, the train stations!”
(death the old mechanic
beckons from the engine)
“Well I can't see what claims
we might still raise
blowing the trumpet
of the last judgment!”

Examenul

15 febr. 1981 orele 15
JAN PAWEL GAWLIK
EXAMENUL
abonament seria

mestecenii din fața teatrului
(cu toate referințele lor livrești)
și mă gîndeam la ea
așa că am intrat

în sală mai ales elevi

(„Piesa era răfuială
între virtute și greșeală.”

hlizindu-se de răspunsurile
gen anna karenina a fost
scrisă de tolstoievski
sau revoluția franceză

The exam

Febr. 15, 1981 15 o'clock
JAN PAWEL GAWLIK
THE EXAM
subscription series

the birches in front of the theater
(with all their bookish references)
and I was thinking about her
so I went

in the hall mostly pupils

(“The play was a fight
between virtue and slight.”

tittering at answers
like anna karenina was
written by tolstoyevksy
or the french revolution

a fost cauzată de
tele-enciclopediști
în timp ce eu
descoperindu-mi
cam aceleași probleme
ca și tînăra eroină
am scos involuntar (?)
legitimația de serviciu:
Unitatea Grup Școlar IVA
Tov. BUCUR ROMULUS
Funcția profesor

de parcă un plus de detalii reale
ar spori greutatea cernelii
pe hîrtie

was caused by
tele-enciclopaedists
while I
discovering that
I had pretty much the same issues
as the young heroine
involuntarily (?)
I took out my official id:
Unit School Group IV A
Tov. BUCUR ROMULUS
Office teacher

as if an addition of real details
increased the weight of ink
on paper

Bunicul

„Spitalul, gardul de fier forjat,
tramvaiul alunecînd pe strada
îngustă și cenușie”
„Galbene” spune ea,
„în orașul ăla toate tramvaiele
sînt galbene”

Așteptînd într-o gară mică din Ardeal –
e și acesta un mod de a spune
că te despați de cineva

nu
i se va face statuie bunicului nu
a fost un erou nu
a condus camioane cu nitroglicerină nu
a fost vedeta echipei locale
de divizia b nu
a fost măcar președintele societății de temperanță

Grandpa

“The hospital, the wrought iron fence,
the streetcar gliding on the
narrow ashen street”
“Yellow” she says,
“all the streetcars in that town
are yellow”

Waiting in a small station in Transylvania –
this is also a way of saying
that you’re breaking up with someone

no
they won’t make my grandpa a statue no
he wasn’t a hero no
he didn’t drive trucks full of nitroglycerine no
he wasn’t the local
b division team’s star no
he wasn’t even the director of the temperance society

poemul meu nu
se va sfârși cu
voioșia conclusivă
a unui profesor pensionar

my poem will not
end with
the conclusive joy
of a retired teacher

Translation
Café

March 2018

Katharsis

aş putea copia inscripțiile
de pe două morminte alăturate
ați fi obligați
să mă credeți că e vorba
de bunicii mei zăpada
ce le acoperă frigul și
pustietatea din cimitir
faptul că eu însumi
aş putea deveni
un paralelipiped de gheață
constituie o tranfigurare
suficientă pentru lacrimile mele
de *atunci* (acum pare
oarecum deplasat să plîngi) chiar
dacă aerul se furîșează
moleculă cu moleculă
din plămîinii mei chiar
dacă secunde sînt
un şirag de ghiulele

Katharsis

I could copy the inscriptions
from two neighboring graves
you'd have to
believe me that it's about
my grandparents the snow
that covers their cold and
the bleakness of the cemetery
the fact that I myself
could become
an ice parallelepiped
represents a transfiguration
sufficient for my tears
from *back then* (now it seems
rather out of place to cry) even
if the air sneaks
molecule by molecule
out of my lungs even
if seconds are
a string of cannon balls

atîrnîndu-mi de picioare
o creangă de salcie zvîcnește
eliberîndu-se sub povara
zăpezii

hanging from my feet
a bough of willow springs
freeing itself under the burden
of snow

Ennui carele spleen se cheamă

Un duș care ar trebui
să mă purifice
de melancolie
(singur pe stradă
prin ploaia torențială
rîzînd de conformiștii
adăpostiți sub streșini)
Fluier încîntat
versiunea absolut personală
a unui cîntec simpatic
(o plimbare prin parc –
se vedea clar
că ea aștepta
să înceapă ploaia
ca să mă poată îmbrățișa;
mi-a spus apoi că uneori
cînd se întoarce singură acasă
își întoarce inelul
să pară verighetă

Ennui that is called spleen

A shower that should
cleanse me
of melancholy
(alone in the street
through the pouring rain
laughing at the conformists
sheltering under the eaves)
Enchanted flute
the absolutely personal version
of a lovely song
(a walk through the park –
you could see clearly
that she was waiting
for the rain to start
so she could hug me;
she then told me that sometimes
when she went back home alone
she would turn her ring around
making it look like a wedding ring

poate nu se leagă golani de ea)
Inutil să folosesc telefonul
tot nu găsesc pe nimeni
și în definitiv
(pretinsele ?) nebunii din tinerețe
ale tatii – picături de sânge
făcând vinișoare roz
în apa caldă
sînt de ajuns
pentru mai mult
decît un poem

so maybe thugs wouldn't pick on her)
Useless to use the phone
I still can't reach anyone
and after all
my dad's (so-called ?) high jinks
from his youth – drops of blood
creating tiny pink veins
in the lukewarm water
are enough
for more
than one poem

Poemul frunză de smochin

I
nimic nu se întoarce

urmăresc broaștele sărind
cercurile apei
stingându-se treptat

o creangă de prun
aplecându-se pînă la pămînt
sub greutatea fructelor

cîțiva pași mai încolo
ea goală în iarbă

din cînd în cînd
se aude căzînd
cîte un măr

The fig leaf poem

I
nothing comes back

I watch frogs leaping
the ripples of water
steadily dying

a bough of plum tree
bowing to the ground
under the weight of fruit

several steps farther
she naked in the grass

from time to time
you can hear
the odd apple falling

II
te-am aşteptat
mă şi gîndeam
uite salcîmii aştia
tremură de indignare
în faţa neruşinării mele
mai c-aş putea face
o poezie şmecherească
despre asta nu vrei
o pară?
– mălăiaţă?
– nu te prosti uite cum cad
nu-i păcat?
– asta ai luat-o
din poezia mea
(nu contează că acolo erau mere)
aşa că mă duc repede
şi-o scriu

II
I have waited for you
I was thinking
look at these willows
they shiver with outrage
at my shamelessness
I could even come up
with a foxy poem
about this don't you want
a pear?
– godsend?
– stop fooling around look how they're falling
isn't it a pity?
– you took this
from my poem
(it doesn't matter that they were apples there)
so I'll go quickly
and write it

* * *

camera unei fete –
o trotinetă
într-un colț
o masă plină cu cărți
(o strîngeam în brațe – aerul
de sticlă topită
al discotecii
„Ești o pisică egipteană”
– o fi existînd așa ceva? –)
o aripă de praf
singurul lucru rămas nemîncat
de pisici

* * *

a girl's room –
a scooter
in a corner
a table full of books
(I was hugging her – the air
of molten glass
of the disco
“You're an Egyptian cat”
– does such a thing exist? –)
a wing of dust
the only thing left uneaten
by cats

Translation
Café

March 2018

Dragoste & bravură

„Din mustață îți cresc păduri
în care se ascund inamici.

RADE-O!”

O, să împlinești douăzeci de ani
sărind în bocancii tăi de caporal
în sunete vesele de goarnă
ia-ți pușca și ranița

Scară rulantă a memoriei:
umilit de ultimele tramvaie
ce se retrăgeau în depou
per pedes apostolorum
spre pîlnia de dragoste
a surîsului ei –
peste treizeci și șase de ore
hainele civile
vor zăcea la loc în dulap
dar deocamdată
tot ce nu e noaptea aceea

Love & bravery

“From your mustache grow forests
where enemies hide.

SHAVE IT OFF!”

Oh, you’ll be twenty
hopping in your corporal’s boots
to happy trumpet noises
pick up your rifle and knapsack

Memory’s escalator:
humiliated by the last streetcars
that were returning to their depots
per pedes apostolorum
toward the love funnel
of her smile –
after thirty-six hours
the civilian clothes
will lie in the wardrobe
but for now
all that is not that night

nu contează:

... te iubesc... mi-e frig... nu...

(Bineînțeles transcrierea nu poate reda toate inflexiunile vocii ei
și oricum totul se va termina în zori)

doesn't matter:

... I love you... I'm cold... don't...

(Of course, the transcription cannot render all the inflections of
her voice and everything will end at dawn anyway)

Translation
Café

March 2018

Un buzunar de castane

pe perete
poza bunicului
cu mustăți și uniformă
de cătană
chezaro-crăiască

(brusc realizez
că lumea
ar continua să existe
și fără mine)

în acest moment
se deschide ușa
și intri
începînd să deșerți
un buzunar de castane:
una mie
una ție...

A pocketful of chestnuts

on the wall
my grandpa's picture
with whiskers and
austro-hungarian soldier's
uniform

(I suddenly realize
that the world
would still exist
without me)

in this moment
the door opens
and you go in
starting to tip out
a pocketful of chestnuts:
one for me
one for you...

Clătite cu gem de mure

"I was a child and she was a child"

e. a. poe

totuși orașul meu e frumos
toamna
când crapă castanele și mureșul
se oprește
sub pod

purpură gândaci și diamante –
totuși nu pot spune că zîna mea bună
a fost ucisă pe când traversa strada rîzînd

și cuvintele ei – migdale
căzînd pe limbi de pisici:
„ursuleț prostuț
am să-ți spun povești
și am să-ți dau
clătite cu gem
de mure”

Blackberry jam pancakes

"I was a child and she was a child"

e. a. poe

yet my city is beautiful
in fall
when chestnuts crack and the mureș
stops
under the bridge

purple roaches and diamonds –
yet I can't say that my good fairy
was killed while crossing the street laughing

and her words – almonds
falling on cats' tongues
“silly teddybear
I'll tell you stories
and I'll give you
blackberry jam
pancakes”

Chipuri de flacără, caier de praf

chipuri de flacără
ale celor dragi nemaivăzuți
de multă vreme
caier de praf sau de noroi
– după cum e cazul –
al conversațiilor de multă vreme
întrerupte de-abia acum
reluete de parcă
n-ar fi trecut decît o oră
trăsături noi perfect posibile totuși
apărute pe chipul lor
schimbări imperceptibile ale locurilor
prin care treci (îți repeți în gînd
cu îndărătnicie numele lor
să nu se creadă că le-ai uitat
că ai devenit provincial)
vîntul și burnița amestecîndu-ți-se în păr
și în gulerul de blană
al hainei îți vine ideea

Faces of flame, distaff of dust

faces of flame
of loved once last seen
a long time ago
distaff of dust or mud
– as appropriate –
of talks from a long time ago
interrupted only now
resumed as if
only an hour had passed
new features though perfectly possible
sprung on their faces
imperceptible changes in the places
you pass through (you stubbornly
keep repeating their names
lest it be thought you forgot them
that you've become provincial)
wind and drizzle twisting in your hair
and in the fur collar
of your coat you start considering

să galopezi peste zăpezile
scythiei minor - ți-ai dorit-o
încă din copilărie - și să bați
la ușa bunicilor cât sînt încă
în viață
și să iei primul tren de noapte
să te deștepți brusc și să-ți săruți
soția adormită
ca și cum te-ai întoarce
dintr-o călătorie și ea
să spună ceva ininteligibil
și să se cuibărească
în spatele tău
zîbind fericită

galloping across the snows
of scythia minor – you’ve wanted to
since you were little – and to knock
at your grandparents’ door while they’re still
alive
and to hop in the first night train
and suddenly wake up and kiss
your sleeping wife
as if you were coming back
from a trip and she
would say something incomprehensible
and huddle
behind you
smiling happily

Dragoste & bravură, II

Acest spațiu cu parcuri, bănci
și ore învrăjbite,
cu ploaia lui de întuneric
murind încet.

Trecători întârziați
înfloreau și se scuturau
în aerul greu.

*Hai acasă cerul
e o piele udă
de care mărunții șobolani
trag să acopere lumea*

La ușă un tânăr lup
aducându-și cărți fragile
cu ochi fosforescenți
și din nou o eroare trece în zbor pe cerul tău
și din nou soarele se transformă în trăsnet
și din nou va fi lumină

Sînteți intelectual

Love & bravery, II

This space with parks, benches
and enraged hours,
with its rain of darkness
slowly dying.
Late passers-by
were blooming and shaking themselves
in the heavy air.

*Let's go home the sky
is a wet skin
that the small rats
pull to cover the world*

At the door a young wolf
bringing fragile books
with phosphorescent eyes
and again an error flies in your sky
and again the sun turns into thunder
and again there will be light

You're an intellectual,

Translation
Café

March 2018

nu-i așa?

Noaptea petrecută împreună
ca doi oameni normali.
Era cazul să ne defulăm puțin
spune și ea și ți se pare
foarte firesc

Liliecii au mâncat
toate stelele
de pe cer
și ceața cade
șopîrlă năpîrlind.

între cimitir
și
stația de benzină
toate stopurile
sînt pe roșu.

*Zăpada e dusă în afara orașului
ca un copil cretin
despre care ai lui
nu prea au chef să vorbească*

aren't you?

The night spent together
like two normal people.
It was about time we let go a little
she says and you find it
very normal

The bats have eaten
all the stars
in the sky
and mist falls
molting lizard

between the graveyard
and
the gas station
all the lights
are red.

*The snow is taken outside the city
like a pinhead kid
his folks
don't really want to talk about*

„Bine și-așa’ spui
urcându-te din mers
în autobuzul care a deșteptat deja
toți câinii
din cartier.

‘Could be worse’ you say
hopping in
the bus that has already woken
all the neighborhood
dogs.

Translation
Café

March 2018

Nel mezzo del camin...

apoi vor veni niște nopți înalte
pline de o melancolie
nesfârșită

și îți vei aminti de întoarceri neglorioase
mai ales de ele mai puțin de lumina
micilor triumfuri

pisică la pîndă într-un ungher
moartea ta adolescentă

Nel mezzo del camin...

then will follow some high nights
full of an endless
melancholy

and you will remember inglorious returns
especially them less the light
of little triumphs

prowling cat in a nook
your adolescent death

* * *

În lumina viorie din cameră
(în depărtare parcurile
cu frunze rostogolindu-se
în trîmbe pe alei
am înţeles brusc, cu stupoare,
că nu tata e cel mai puternic
om din lume.

Spaima mă răsturnase
pe spate
şi-mi ouase un ou uriaş
pe piept.

Lepădat pe treptele
înaltei scări
dintre nimeni şi cineva.

* * *

In the room's violet light
(far away parks
with leaves rolling
in whirlwinds on alleys
I suddenly understood, to my amazement,
that it's not my father who's the strongest
man in the world

Fear had dumped me
on my back
and laid a huge egg
on my chest.

Cast off on the steps
of the high stair
between no one and someone.

Spărgeam lemne

spărgeam lemne în curte mă simțeam
legat de viață ca frunza de pom
toporul pătrundea printre butuci
dintr-o singură lovitură puteam
spune acum o săptămână sau acum
o lună cu aceeași ușurință
cu care ai spune aseară
sau azi dimineață întunericul
se prăvălea din cer
cu naturalețea cu care ai spune
va veni moartea și va avea ochii tăi
fără să-ți pese că nu-ți aparțin
cuvintele mai mult decât
propria-ți moarte

I was chopping woods

I was chopping woods in the yard I was feeling
tied to life like a leaf to a tree
the axe cut through the logs
in one blow I could
say a week ago or
a month ago with the same ease
that you could say last night
or this morning the darkness
was swooping from the sky
with the grace you'd have saying
death will come and it'll have your eyes
without caring that your words
belong to you no more than
your own death

Ușor de zis destin

ultima noapte departe de casă
și crîma mereu îndreptată
spre port

istoria gesturilor unui om – cîteva cuvinte
etichetă de borcan în farmacie

și te agăți disperat
de acele ceasului

viața ta ca o boabă de strugure
strivită pe limbă

Easy to call it fate

the last night away from home
and the pub always pointing
toward the docks

the history of a man's gestures – a few words
jar label in a drug store

and you desperately cling
to the clock's hands

your life like a grape
crushed on the tongue

Interviu cu Romulus Bucur

Vă mulțumesc că ați acceptat să îmi acordați timp pentru acest interviu. În primul rând, aș dori să vă întreb de ce ați ales poezia ca modalitate de exprimare.

Nu știu dacă am ales poezia. Ca să fiu sincer (și să par un pic arogant), am senzația că m-a ales ea. Știam de foarte devreme că vreau să devin scriitor – prin clasa a patra, după ce citisem cartea lui Robert Louis Stevenson, m-am apucat să scriu un roman cu pirați. Nu cred că am trecut de prima pagină... Mai apoi, tot în școala generală, voiam literatură SF. În clasa a noua, cumva în urma unui pariu cu un bun, foarte bun prieten, ne-am apucat să scriem câte o poezie pe temă dată. Eu am continuat, el s-a apucat de proză, a câștigat niște premii în studenție și a publicat un foarte bun volum de povestiri mult mai târziu, după ce devenise un excelent medic.

Pentru dumneavoastră, are poezia un acel ceva care, prin proză, pur și simplu nu poate fi exprimat?

Nu știu. Probabil. În orice caz, poezia asigură un acces mai direct la unele stări, la ceea ce am putea numi o esență a

Interview with Romulus Bucur

Thank you for taking the time to grant me this interview. First of all, I would like to ask you why you chose poetry as a means of expressing yourself.

I don't know if I chose poetry. To be honest (and to seem a bit arrogant), I feel like it chose me. I knew from very early on that I wanted to become a writer – somewhere around the fourth grade, after I had read Robert Louis Stevenson's book, I started writing a pirate novel. I don't think I made it through the first page... Later on, still during middle school, I wanted Sci-Fi literature. In the ninth grade, somehow due to a bet with a very close friend of mine, we started writing a poem on a given topic. I continued, he picked up prose, won some awards while he was a student and, much later on, published a very good volume of stories, after having become an excellent medic.

Do you find that poetry has that something that prose can simply not express?

I don't know. Probably. Regardless, poetry grants a more direct access to some states, to that which might be called an

Translation
Café

March 2018

lucrurilor, poate crea o *altfel* de imagine a realității. Poate chiar, în cazuri fericite, să creeze o altă realitate. Una care, din virtuală cum era, capătă toate atributele unei ipostaze perfect legitime a realității noastre concrete. *O poeta é um fingidor*, vorba unuia dintre cei mai mari, Fernando Pessoa. Adică, poetul e un prefăcut / mincinos / născocitor etc. Sau, mai precis, dar mai puțin potrivit din punctul de vedere al unor convenții de versificație, un creator de ficțiuni.

Am observat că, în poeziile dumneavoastră, ați ales să renunțați la convențiile clasice de rimă și măsură în favoarea unei exprimări libere. Simțiți cumva că aceste convenții limitează, mai mult sau mai puțin, modul în care poetul își expune ideile?

Nu știu dacă am ales asta. Scrisul, la fel ca oricare artă, implică ideea de ucenicie. Cum pe vremea aceea, prin anii '70, nu se prea auzise la noi de cursurile de *creative writing*, fiecare se descurca cum putea, alegându-și modele din ceea ce citea – autori mai buni sau mai răi, cărți mai bune sau mai rele etc. În plus, cum în școală se încerca să ni se bage în cap ideea unor modele cum ar fi Alecsandri, Bolintineanu, Coșbuc, Eminescu, Macedonski și alții, opțiunea era iarăși destul de clară: unii

essence of things, it can create a *different* image of reality. It can, in fortunate cases, even create another reality. One which, virtual as it was, gains all the attributes of a perfectly legitimate aspect of our concrete reality. *O poeta é um fingidor*, as Fernando Pessoa – one of the great ones – used to say. Meaning that the poet is a sham / liar / forger and so on. Or, more precisely, but less accurately from the standpoint of some versification conventions, a creator of fiction.

In your poems, I've noticed that you chose to express yourself freely rather than abide by classic rhyme and measure conventions. Do you feel that these conventions more or less limit the way in which the author dispays his ideas?

I don't know if I chose it. Writing, like any other art, implies the idea of apprenticeship. As during that time, in the 70s, *creative writing* courses hadn't been heard of around here, everyone made do with what they had, choosing models out of what they read – better or worse authors, better or worse books and so on. To boot, as in school they were trying to impose upon us the idea of models such as Alecsandri, Bolintineanu, Coșbuc, Eminescu, Macedonski and others, the option again

păreau prăfuiți și, oricum, erau respinși din pricina unui teribilism al vârstei, Eminescu părea (și era) de neatins, Macedonski nu era excesiv de simpatic, simbolistii (și Bacovia în trena lor, deși la el era vorba de cu totul altceva) nu păreau nici ei niște modele de încredere. Noroc cu cartea lui Serge Fauchereau, *Introducere în poezia americană modernă* și cu o antologie de poezie americană, în care m-am întâlnit cu cummings, Pound, Wallace Stevens și alții, cărți care mi-au căzut în mână la sfârșitul liceului (plus altele, pe care nu mă mai apuc să le înșir aici, în afară, poate, de *Panorama poeziei universale contemporane* a lui A. E. Baconsky), și care mi-au dat un model. Dar, vorba lui Pound, nici un vers nu e cu adevărat liber pentru cel care vrea să facă o treabă bună.

was pretty obvious: some seemed musty and, anyway, they were rejected due to an extravagant attitude typical to the age, Eminescu seemed (and was) untouchable, Macedonki wasn't especially attractive, the Symbolists (with Bacovia in their tow, even though it was completely different when it came to him) also didn't seem like proper models. Thank God for Serge Fauchereau's book, *Introduction to Modern American Poetry*, where I met cummings, Pound, Wallace Stevens and others, books that I got at the end of high school (and others, that I won't start naming here, other than, perhaps A. E. Baconsky's *The Panorama of Universal Poetry*), which provided me with a model. But, as Pound used to say, no verse is totally free for the one wishing to do a good job.

Îmi puteți numi câțiva dintre poeții dumneavoastră preferați?
Ce vă place la fiecare?

e. e. cummings, William Carlos Williams, Conrad Aiken, Robert Lowell, John Berryman, Frank O'Hara, T. S. Eliot, Eugenio Montale, Giuseppe Ungaretti, Dino Campana, Srećko Kosovel, Miodrag Pavlović, Constantinos Kavafis, Fernando Pessoa, plus o serie de poeți români din toate epocile și

Could you name some of your favorite poets? What do you enjoy about each?

e. e. cummings, William Carlos Williams, Conrad Aiken, Robert Lowell, John Berryman, Frank O'Hara, T. S. Eliot, Eugenio Montale, Giuseppe Ungaretti, Dino Campana, Srećko Kosovel, Miodrag Pavlović, Constantinos Kavafis, Fernando Pessoa plus a series of Romanian poets from all ages and

Translation
Café

March 2018

generațiile.

N-o să spun nici un cuvânt despre ei, din două motive: dacă e să fiu drept cu fiecare, atunci ar fi vorba de un curs întreg (ceea ce am făcut deja și fac în continuare) și, dacă e vorba să-i prezint pe scurt (evident, din punctul de vedere al relevanței lor subiective, deci, cât și de ce contează ei pentru mine), am făcut-o și pe aceasta, într-o carte publicată la sfârșitul anului trecut.

Considerați că poezia românească se îndreaptă într-o direcție bună? Cum vi se pare, în comparație cu cea a altor țări?

N-am ambiții de strateg literar. Deci nu prea știu ce s-ar putea răspunde la o astfel de întrebare. În afară de aceasta, m-am întâlnit cu o serie de poeți englezi, irlandezi, francezi, maghiari, bulgari, cehi, slovaci etc. pe la diverse festivaluri sau ocazii internaționale similare. Cu unii m-am împrietenit, de asemenea, îmi place cum scriu unii (cele două grupuri nu se suprapun în mod necesar), m-am ales cu un raft de cărți de pe urma acestor prietenii, dar nu știu cum arătăm în comparație cu literaturile respective în ansamblu. Fiind vorba de selecția autorilor și textelor din ambele (sau din toate) părțile, o astfel

generations.

I won't say a word about them, for two reasons: if it's about doing justice to each, then we're talking about a whole course (which I've already done and keep doing) and, if it's about briefly presenting them (of course, from the standpoint of their subjective relevance, that is, how much and why they matter for me), then I've done this as well, in a book published at the end of last year.

Do you think that Romanian poetry is heading in a good direction? How do you find it, compared to that of other countries?

I won't pretend I'm a literary strategist. So I don't really know how this question could be answered. Other than that, I met several English, Irish, French, Hungarian, Bulgarian, Czech, Slovak and so on poets at different festivals or on similar international occasions. I've befriended some, also, I like how some write (the two groups don't necessarily overlap), I ended up with a shelf of books due to these friendships, but I don't know how we stand compared to the respective literatures, overall. Since it's about choosing the authors and texts from both (or all) sides, such a judgement cannot be other than

Translation
Café

March 2018

de judecată nu poate fi altfel decât extrem de particulară, deci mă abțin de la a o formula. extremely particular, so I refrain from formulating it.

În ultimii ani, literatura în proză a câștigat mult teren în fața poeziei, titluri precum Jocurile foamei, Cântec de gheață și foc, Divergent ș. a. m. d. ajungând internațional cunoscute. Ce părere aveți despre acest lucru?

Nu e vorba de proză, ci de un anumit tip de proză, (re)devenit foarte popular, și avînd un public țintă foarte precis. De asemenea, nu trebuie să uităm că vorbim despre o industrie editorială bine pusă la punct, cu formidabile mecanisme de promovare și care se bazează și pe sprijinul cinematografului (și al televiziunilor) pentru a fabrica și întreține succesul. Nu mă pronunț despre titlurile de mai sus, dar dau alte exemple: deși seria *Harry Potter* are parte (probabil ca deschizătoare de drumuri) de un succes mondial extraordinar, putem oricînd aduce alte trei serii, cu autorii lor, de succes și ele, dar care, cumva în mod nedrept, sînt puse într-un plan secundar: *Artemis Fowl* (Eoin Colfer), *Bartimaeus* (Jonathan Stroud), *Wardstone Chronicles* (Joseph Delaney). E de văzut – iar pentru asta e nevoie de timp – care e raportul între succes și valoare. Sau,

Recently, prose literature has gained a lot of ground against poetry, with titles such as The Hunger Games, A Song of Ice and Fire, Divergent and so on ending up internationally-renowned. What is your opinion on this?

Not prose, but a particular type of prose, which has become popular (again) and that has a very precise target audience. Also, we musn't forget that we're talking about a well-established editorial industry, with formidable advertising mechanisms, that also relies on the support of the cinema (as well as television) to achieve and maintain success. I won't make a statement about the aforementioned titles, but I will provide other examples: although the *Harry Potter* series enjoys an extraordinary worldwide success (possibly as a stepping stone), we can bring up three other series anytime – as well as their authors – that are successful, but which, somehow, unjustly, are left into the background: *Artemis Fowl* (Eoin Colfer), *Bartimaeus* (Jonathan Stroud), *Wardstone Chronicles* (Joseph Delaney). It remains to be seen – and that needs time –

altfel spus, între valoarea comercială și cea artistică.

Pentru lucrarea mea, am ales să vă traduc volumul intitulat Greutatea cernelii pe hârtie. Ce v-a inspirat să scrieți acest volum?

Faptul că mai toți prietenii mei debutaseră sau se pregăteau să debuteze? Că, în anii aceia, în ultimul deceniu al comunismului, puteai publica un prim volum de versuri (și la proză era la fel) numai în urma unui concurs de debut, unde valoarea artistică putea fi anulată de “incorectitudinea politică” (în raport cu normele / dogmele ideologice ale epocii)? Că, în 1982 apăruseră două volume colective de poezie, *Aer cu diamante* și *Cinci*, care au cam făcut istorie? Diferența dintre noi, cei din *Cinci* și prietenii noștri din *Aer cu diamante* era că, de la noi, doar Madi, Mariana Marin avea pe vremea aceea volum publicat.

Iar în privința volumului, nu cred că e vorba de inspirație, ci de ceva mult mai simplu: de niște poezii scrise de-a lungul anilor și care, cumva, s-au grupat sub forma unei cărți. E drept, un pic deformată de cenzură. Cheia ei mi se pare că e titlul – am explicat asta odată, într-un articol publicat acum

what the report between success and value is. Or, to put it differently, between the commercial and the artistic value.

For my paper, I chose to translate the volume called The Weight of Ink on Paper. What inspired you to write this volume?

The fact that almost all of my friends had already made a debut or were about to? That, during those years, in the final decade of Communism, you could publish your first volume of poetry (the same with prose) only following a debut contest, where artistic value could be cancelled by ‘political incorrectness’ (in regard to the ideological norms / dogmas of the age)? That in 1982 two collective poetry volumes had come out, *Air and Diamonds* and *Five*, which kind of wrote history? The difference between us, the ones from *Five* and our friends from *Air and Diamonds* was that, among ourselves, only Madi, Mariana Marin had already published a volume by that time.

And regarding my volume, I don’t think it’s about inspiration, but rather about something much simpler: about some poems written throughout the years that, somehow, took the form of a book. Fair enough, a bit distorted by censorship. I think the title is its key – I explained this once, in an article

cîteva ani în revista *Euphorion* (și reluat în cartea de eseuri pomenită mai sus, *OPUS CÆMENTICIUM*).

Care considerați că ar fi tema sa centrală?

Eu, firește. Întotdeauna l-am invidiat pe Whitman pentru *Song of Myself* :) . Lăsînd gluma la o parte, modul în care, proaspăt ieșit (poate încă nu de tot) din adolescență și dintr-un spațiu relativ protejat, cel al facultății, m-am trezit că trebuie să fac față la tot felul de probleme pe care le implică viața de adult. Nu contează cum / dacă am reușit, ci cum se vede acest lucru în poezie.

Am observat că diferite cuvinte, precum “șoricel”, “piersică”, “măr” își fac apariția în repetate rânduri în poeziile dumneavoastră. Sunt cumva leitmotive, simboluri pentru ceva anume?

Nu. Piersicile chiar îmi plac (și se asociază cu, probabil cel mai drag personaj din toată literatura lumii, maimuța din *Însemnare a călătoriei spre vest / Călătorie spre Soare-Apune*, și care, la un moment dat, provoacă haos în paradis furînd – și mîncînd – piersicile nemuririi). Merele cînd îmi plac, cînd nu.

published a couple of years ago in the *Euphorion* magazine (and continued in the abovementioned essay book, *OPUS CÆMENTICIUM*).

What do you think is its central theme?

Well, I, of course. I've always envied Whitman for *Song of Myself* :). Joke aside, the way in which, fresh out (perhaps not at all) of adolescence and of the relatively safe space of college, I found myself having to face all sorts of problems brought about by the adult life. It doesn't matter how / whether I succeeded, but how this is portrayed in my poetry.

I noticed that particular words, such as 'tiny mouse', 'peach', 'apple' appear repeatedly in your poems. Are they leit-motifs, symbols for something in particular?

No. Peaches, I really like (and are associated with perhaps the most beloved character of all world literature, the monkey from *Journey to the West* that, at a certain point, wreaks chaos in paradise by stealing – and eating – the peaches of immortality). Apples, there are times when I like them and

Iar șoriceii aparțin și ei unei serii glorioase: Mickey Mouse, Jerry, Mighty Mouse, Speedy Gonzales. Și când întâlnești un personaj feminin care are (și merită) această poreclă...

Cine este prezența feminină care apare în majoritatea poeziilor din volum?

Are numele în clar într-unul din poeme. Altfel, nu spui cine, persoană însemnată (și respectabilă).

Bunicul dumneavoastră apare, de asemenea, în câteva poeme. Ați fost apropiați?

Pînă la cinci ani am stat mai mult la bunicii materni (bunicul a murit cînd aveam vreo șase). Ambii erau persoane extraordinare, și le datorez enorm. Inclusiv bilingvismul. Celălalt bunic, nenumit în poeme, era și el un tip deosebit: sever, disciplinat, dur, cu un comportament bazat pe reguli militare – fusese jandarm înainte de război. Dar n-am putut fi foarte apropiați, exact din cauza acestei răceli, cumva profesionale.

there are times when I don't. And the mice also belong to a glorious series: Mickey Mouse, Jerry, Mighty Mouse, Speedy Gonzales. And when you meet a female character that has (and deserves) this nickname...

Who is the female presence that makes an appearance in most of the poems in the volume?

Her name is clearly written in one of the poems. More than that, you can't tell, an important (and respectable) person.

Your grandfather also makes an appearance in several poems. Were you close?

Until I was five, I spent more time with my maternal grandparents (grandpa died when I was about six). They were both extraordinary persons, and I owe them a lot. Bilingualism included. My other grandfather, unnamed in my poems, was also a special guy: firm, disciplined, tough, with military behavior – he had been a gendarme before the war. But we couldn't connect, exactly because of this somehow professional coldness between us.

Am observat și prezența câtorva haiku-uri. Vă atrage cultura japoneză sau doar acest stil nipon de poezie scurtă?

E mai complicat. Prima apropiere de cultura japoneză nu a avut nimic de-a face cu literatura, ci cu artele marțiale; cu ceea ce văzusem în filmele cu samurai și cu judo și karate care începuseră să apară și ele în filme și la televiziune. De altfel, ani buni am practicat judo și ju-jitsu. Haiku-ul l-am descoperit sub forma unei foarte frumoase antologii, în cinci volume, scoasă pe la începutul anilor '70, cu o prezentare grafică excepțională, reproducând formula tradițională a cărților extrem orientale. După care, m-am reorientat spre China și cultura chineză, dar asta e o altă poveste, și anume una foarte lungă.

Am aflat că nu sunteți doar poet, ci și traduceți. Considerați că traducerea de poezie e mai dificilă sau, din contră, mai simplă decât traducerea de proză? Poate exista o traducere perfectă?

Traducerea de poezie e *altceva* decât cea de proză. Punct. Adică, orice traducere e o negociere între *ce* și *cum*, între sensul și sunetul originalului. Ceea ce înseamnă, pe lângă echivalarea unor date lingvistice, și respectarea unor constrângeri formale,

I also noticed the presence of several haiku. Are you attracted to the Japanese culture or just to this Nippon style of short poetry?

It's complicated. My first encounter with Japanese culture had nothing to do with literature, but with martial arts; with what I'd seen in samurai movies and judo and karate, that had started to make an appearance in movies and on television. For that matter, I've practiced judo and jiu-jitsu for years. I discovered the haiku under the shape of a very beautiful, five-volume anthology, published around the early 70s, with an exceptional graphical presentation, imitating the traditional formula of Far East books. After that, I reoriented toward China and the Chinese culture, but that's another story, and a very long one, at that.

I found out that not only are you a poet, but also a translator. Do you think that translating poetry is more difficult or, on the contrary, simpler than translating prose? Can there be a perfect translation?

Translating poetry is *different* from translating prose. Period. I mean, any translation is a negotiation between *what* and *how*, between the meaning and the sound of the original. Which also means, other than equating some linguistic data,

în cazul poeziei (de regulă) mai multe și mai vizibile, în caz de nerespectare a lor. Asta nu înseamnă că traducerea de proză ar fi mai ușoară: să ne gândim doar la Joyce, dinspre limba engleză înspre română, să zicem, sau la Creangă, dinspre română înspre orice altă limbă. Proza are totuși avantajul că, fie și într-o traducere proastă, tot ne lasă cu ceva: o poveste, niște personaje etc.

Considerați că traducerile literare sunt un instrument important în lumea culturală contemporană?

Nu important, ci fundamental. Se întâmplă că în preocupările mele academice intră și această disciplină, *translation studies*, și opțiunea mea metodologică, motivată probabil și de școala și perioada în care m-am format, e teoria polisistemică. Una care, pe scurt, consideră traducerile o parte a canonului literar național. O situație care, în condițiile în care literatura română, în sens estetic, se lansează cam de pe la jumătatea secolului al XIX-lea, arzînd, cum se spune, etapele în direcția sincronizării cu literatura occidentală majoră, ni se aplică aproape perfect. Deci, cerinței protecționiste a lui Kogălniceanu, conform căruia "Traducțiile nu fac o literatură", încă i se poate răspunde, argumentat, "Ba da!"

respecting some formal constraints – more, in the case of poetry (usually) and more noticeable, if neglected. But that doesn't mean that prose translation is easier: let's just think about Joyce, from English into Romanian, say, or about Creangă, from Romanian into any other language. Still, prose has the advantage that, even in the case of a bad translation, it leaves us with something: a story, some characters and so on.

Do you consider literary translations an important instrument in the contemporary cultural world?

Not important, fundamental. It so happens that in my academic concerns this subject can also be found, *translation studies*, and my methodological option, perhaps motivated as well by the school and period which I was formed, is the polysystem theory. One which, in short, sees translation as a part of the national literary canon. A state which, keeping in mind that Romanian literature esthetically sets off at about the middle of the nineteenth century, burning, as they say, through stages in order to synchronize with major Western literature, applies to us almost perfectly. So, Kogălniceanu's protectionist demand according to which 'Translations make no literature' can still be answered with 'They do!'.

Translation
Café

March 2018

Vedeți traducătorul drept o persoană care “plagiază” munca autorului original sau drept un creator în sine?

Cuvîntul *plagiat*, mai ales în contextul românesc al ultimilor ani, sună extrem de prost. Orice traducător, în momentul în care se apucă de treabă, este pus în fața unei serii de opțiuni. Acestea nu au valoare egală. Unele decizii le ia pentru că acestea sînt limitele competenței sale. Altele sînt rezultatul unei deliberări, a punerii în cumpănă a ceea ce se pierde cu ceea ce se câștigă. Oricum, rezultatul final e o versiune a originalului. O rescriere. Or, rescrierea e cea mai importantă parte a formării unui scriitor, ca și a muncii sale propriu-zise.

În afară de literatură și traduceri, cu ce alte activități vă place să vă ocupați timpul?

Care timp? Mai am de scris (întră în fișa postului) tot felul de chestii academice – articole, comunicări, cărți. Apoi, mai un film, un concert, o expoziție, o cafea / bere cu prietenii. Și, ca să nu neglijăm partea cu corpul sănătos, un pic de mișcare – unii i-ar spune practici energetice chinezești, alții arte marțiale interne. Și cu asta se umplu 24 de ore din zi, șapte zile din săptămîină, cincizeci și două de săptămîni dintr-un an...

Do you see the translator as a person that somehow ‘plagiarizes’ the original author’s work or as a creator in himself?

The word *plagiarize*, especially in the recent Romanian context, sounds extremely bad. Any translator, the second he starts working, is faced with a series of options. These are not of equal value. Some decisions, he makes because those are the limits of his competence. Others are the result of a weighing, of comparing what is lost with what is gained. Regardless, the final result is a version of the original. A rewrite. And it’s the rewrite that’s the most important part in the making of a writer, along his actual work.

Other than literature and translations, what else do you like to do in your spare time?

What spare time? I have to write (part of the job) all sorts of academic stuff – articles, addresses, books. Then, maybe a movie, a concert, an exhibit, a coffee / beer with my friends. And, not to neglect the healthy body thing, a bit of exercise – some would call it Chinese energy techniques, others, inner martial arts. And that’s how I fill twenty-four hours a day, seven days a week, fifty-two weeks a year...

Translation
Café

March 2018

Plănuiești să publicai un nou volum în viitorul apropiat? Dacă da, putești oferi câteva detalii despre acesta?

Anul trecut, aproximativ pe vremea asta, plănuiam. Discutasem cu editorul, cartea era cam 85% gata, dar m-am trezit că se cere publicată alta. Ceea ce am și făcut: am lansat-o la BookFest 2015. Acum mă străduiesc s-o finalizez pe cea de anul trecut și s-o predau editurii. Aceleiași edituri.

O ultimă întrebare: ce sfaturi le-ați putea oferi tinerilor poeți, poezilor în devenire?

Lecturi cât mai extinse (și nu numai de poezie), perseverență și curajul de a înfrunta atât insuccesul cât și mai ales succesul, care e infinit mai periculos, pentru că dă iluzia ajungerii la capătul drumului, când, de fapt, sîntem doar la început.

Vă mulțumesc încă o dată pentru acest interviu și sper să mai am ocazia să citesc mai multe poeme de-ale dumneavoastră pe viitor.

Mulțumesc și eu.

Are you planning to release a new volume anytime soon? If so, could you provide some details about it?

Last year, around this time, I was. I had talked to the editor, the book was about 85 percent done, but I found myself having to publish another. Which I did: I released it at BookFest 2015. Now I'm trying to round off the one from last year and hand it over to the publishing house. The same publishing house.

A final question: what advice would you give to young poets, to poets-to-be?

Read as much as you can (and not only poetry), persevere and have the courage to face failure and even more so success, which is infinitely more dangerous, for it creates the illusion of reaching the end of the road when, actually, we're only at the beginning.

Thank you once more for this interview and I hope I'll be seeing more of your poems in the future.

Thank you as well.

Translation
Café

March 2018